

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 35. S. Norbertus Antwerpiaë.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

§. XXXV.

S. Norbertus Antwerpice.

Sæcul. XII.

A.C. 1123.

Sanctus Norbertus, fundato Præmon-
strato, plura alia Monasteria intra
breve tempus condidit. Præter alios
convertit Godefridum Comitem de Ca-
penberg in Westphalia, qui verbis &
exemplis S. Norberti motus Bona sua &
se ipsum Deo consecravit. Is Canoni-
cum Regularem secundum novum Insti-
tum Præmonstratense induit, fundavit-
que Domum Capenbergensem, celebra-
rimum Monasterium, multorumque alio-
rum Caput, futuram. Godefridus ad
Deum conversus est circa annum Salu-
tis millesimum centesimum vigesimum
secundum, annum vitæ agens vigesi-
mum quintum, & post quinquennium vi-
tam clausit, decima tertia die Januarii,
qua eum Ecclesia inter Beatos venera-
tur.

*vit. B. Go-
def. Boll. to.
I. p. 840.
vit. S. Norb.
c. 12. to. 19.
Boll. p. 841.*

Godefridi exemplo pertractus Theo-
baldus IV. Comes Campaniæ, eum imi-
tari animo constituit. Ergo S. Norber-
tum adit, de rebus ad Salutem suam per-
tinentibus consultaturus, ejusque sermo-
nibus multo magis accensus, se ipsum &
omnia sua S. Viri voluntati & imperio
submittit. Norbertus conspiciens, quan-
ta animi magnitudine Princeps tantum
Sacrificium Deo offerret, moram petiit,

ibid.

L 1 2

qua

Sæcul. XII. qua Deum consuleret. Pensabat deinde,
A.C. 1123. Theobaldum latissimis ditionibus domi-
 nari, nempe hinc Comitatu Blesensi, &
 Carnotensi, illinc vero Meldensi & Tre-
 censi, nec facilis negotii rem esse has
 Dynastias cum Arcibus suis destruere,
 easque Familiæ virorum Religiosorum
 tribuere, tum quod inde Regni vires ac-
 ciderentur, tum etiam quod istud mul-
 tis viris Nobilibus, Principis Campaniæ
 Vasallis esset nociturum. Porro non
 ignorabat Norbertus, quanta munificen-
 tia Theobaldus eleemosynas largiretur,
 Ecclesias & Monasteria ædificaret, esset-
 que orphanorum, viduarum, miserorum
 omnium præsidium. Quare se Dei Or-
 dinationi adversaturum credidit, si hunc
 Principem ab exercitio bonorum Ope-
 rum, ad quod a Deo vocatus esset, ab-
 straheret. Cum ergo induciarum tem-
 pus effluxisset, speraretque Comes, Virum
 Sanctum sibi nihil aliud esse suasurum,
 quam ut omnia relinqueret, ille respon-
 dit: *Neutiquam id fiet, sed jugum Domi-
 ni in societate conjugali portabis, filiique
 tui amplissimas terras cum Benedictione
 Patrum vestrorum possidebunt.* Acquie-
 vit monenti Comes, ipsoque Norberto
 conciliante, Mathildem Ducis Carin-
 thiæ filiam tori consortem accepit; ex
 quo conjugio numerosa proles orta est.

Inter

Inter hæc Norbertus Antwerpiam vo-^{Sæcul. XII.}
 catur, ad Institutum suum ibidem propa-^{A C. 1123.}
 gandum. Namque hæc urbs, quamvis ^{vit. Norb.}
 jam illa tempestate amplissima esset, & c. 13. n. 297
 maxime frequentata, ante aliquot tamen ^{cum not.}
 annos in Spiritualibus regebatur ab uni-^{Pabr.}
 co Presbytero, omni auctoritate destitu-
 to, quod ejus cum nepte sua inceste libi-
 dinandi consuetudo neminem lateret.
 Hinc quidam Hæreticus, occasione usus,
 in Fidelium gregem a nullo pastore cu-
 stoditum irruit. Erat is Tanchelinus,
 hominum perditissimus, subtili & versu-
 to ingenio, laicus quidem, sed plurimis
 Clericis eloquentior. Papam, Episco-
 pos, omnesque Clericos spernebat, di-
 cens, ipsum & ejus Sectatores totam Ec-
 clesiam constituere. (*) Ad errores suos
 suavius insinuandos utebatur opera mu-
 lierum, quas vitiaverat, ipsarumque in-
 dustria

L1 3

(*) Dieses ist wiederum eine schöne Abbildung
 eines von denen Vätern und Vorläufern der Pro-
 testanten, welche einige mit beyden Armen umfan-
 gen, andere aber mit dem Mosheim in seinem
 Versuch zur Ketzerhistorie verwerfen. Die
 Ähnlichkeit ist schier handgreiflich, denn die Pro-
 testanten verwerfen, wie ein Tanchelin, den Pabst,
 die Bischöfe, und alle Pfaffen, und wollen eine
 besondere Kirche haben. Allein so wenig als
 ein Tanchelin erweisen konnte, daß er mit sei-
 ner

Sæcul. XII.
A.C. 1123.

dustra maritos in suas partes pertrahat. Postquam magnam populi multitudinem pervertisset, non amplius satis ei fuit, occulte discipulos suo veneno imbueri, sed in aperto campo prædicabat, Regali apparatu circumdatus. Vestis & capilli, in funiculos torti, inserto auro fulgebant, stipabant hunc Apostolum satellites, Vexillum, & nudum gladium portantes. Eum tamen plebs fatua velut Angelum e Cælo missum auscultabat. Ipse agebat, Ecclesias esse prostibula, quæ per Sacramenta violarentur, præcipue per Sanctam Altaris Sacramentum, quod, ipso iudice, nihil erat, & nullius ad Salutem ponderis. Sacramentorum virtutem a Dignitate Ministrorum pendere affirmabat. Decimas dari prohibebat, idque avaris Laicis facile persuadebat. Denique talia potissimum prædicabat, quæ vel ob suam novitatem, vel ob notam audientium indolem placitura non nesciebat. Ceterum Sectatores suos non modo oris facundia, sed etiam splendidis convivii & comestationibus capiebat. Bacchabundum vero agmen, Tanchelino jubente, sequebantur tria ferme armatorum

ner neuen Kirche das Evangelium Christi besser verstehen, als die ganze damals sichtbare Kirche, so wenig ist zu unserer Zeit ein Lehrer in einer protestantischen Kirche dieses zu thun im Stande.

rum milla, parata ad illos contrucidan-
dos, qui repugnare auderent.

Sæcul. XII.
A. C. 1123.

Tanto rerum successu inflatus usque
adeo insaniit Tanchelinus, ut sibi ipsi Di-
vinitatem tribueret, dicens, idem sibi ac
Jesu Christo ad hanc Dignitatem jus esse,
cum pari modo cum ipso plenitudinem
Spiritus Sancti accepisset. Populus se-
ductus aquam, qua corpus laverat, bi-
bebat, ac Reliquiarum loco recondebat.
Puellas sub matrum suarum oculis, &
mulieres inspectantibus maritis constu-
prabat, quod opus esse Spirituale mi-
seris persuadebat infamis ganeo, ita ut
illæ infortunatas feminas se esse crede-
rent, quibus idem honor non obtigisset.
Quadam die novam pecunias cumulandi
industriam excogitavit; quippe coram
tota frequentia imaginem Beatæ Virgi-
nis inferri jubet, ejusdem manum tan-
git, & formulam nuptias celebrantibus
familiarum recitat, subjungens ad circum-
stantes: *Videtis, quod modo Mariam Vir-
ginem mihi matrimonio junxerim, ve-
strum est, dona nuptialia conferre.* Tunc
præcipit arcas duas ad dextrum, & ad
sinistrum latus imaginis poni, ut in alte-
ram viri & in alteram feminæ munera
congererent, dicens: *Sic patebit, uter
Sexus me Sponsamque meam majore affe-
ctu colat.* Tunc vero omnes certatim
dona offerre, & mulieres etiam moni-

Tanchelinus
infamia.

Sæcul. XII.
A. C. 1123.

lia, armillas, inaures, sibi detraxere. Tandem Tanchelinus, postquam errores suos in varias regiones Diœcesis Ultrajectensis, Cameracensis, aliarumque Ecclesiarum sparsisset, interfectus est a quodam Presbytero, qui cum in cimba veheretur, incauti caput feriit, cerebrumque comminuit. At, eo moriente, errores in fide necdum extincti sunt.

Episcopus Cameracensis, in cuius Diœcesi posita erat Antwerpia, in Ecclesiam S. Michaelis duodecim Clericos immiserat, qui Parochum adjuvarent; sed cum ad Hæresim Tanchelini expugnandam non sufficerent, Sanctum Norbertum in auxilium advocarunt, eique hanc Ecclesiam cum congruis redditibus dederunt, ut aliquam Discipulorum suorum partem introduceret. In Diplomate hujus Donationis legimus, peractam fuisse ex consilio Buehardi Episcopi Cameracensis, & consentiente toto populo, Canonicos autem S. Michaelis ad Ecclesiam Dominæ Nostræ in eadem civitate esse transturos. Episcopus quoque datis literis anno millesimo centesimo vigesimo quarto eandem Donationem confirmavit. Ergo Norbertus suorum doctissimos Antwerpiam advocat, qui seductum populum erudirent; ipse quoque, omnibus viribus ad hæreticos convertendos incumbens, mansuetudine potissimum eorum

to. 19. Boll.
p. 933.

eorum pertinaciam vincere conabatur, Sæcul. XII.
Fratres mei, inquebat, nec obstupescendi, A.C. 1123.
nec quidquam timendi vobis causa est;
ignorantia peccastis, & amplexi estis mendacium, quod veritatis speciem induerat.
Si prius veritatem edocti fuissetis, veritatem eodem ardore fuissetis secuti. His sermonibus & Viri Sancti operibus tacti, non nulli ad frugem redibant, referebantque Domini Nostri Corpus, quod per annos duodecim, vel quindecim in canistris aut in scrobiculis servaverant.

Hæretici Antwerpenses magnam Doctrinæ affinitatem habebant cum illis, qui tempore abhinc non multo Ivossi in Dicecesi Trevirensi, Brunone Sedem Archiepiscopalem tenente, detecti fuerant. Hæresis contra Eucharistiam.
 Hi negabant, panem & vinum super Altare in Corpus & Sanguinem Jesu Christi mutari, & Baptismum parvulis quidquam ad Salutem prodesse. (*) Plures Hist. Trev. to. 12. Spicil. p. 243.
 alios errores pertinaciter docebant, quos primus illius ævi auctor, a quo hos accepimus, literis committi non debere credidit. Cum aliquot hujus farinae Hæretici, scilicet duo Presbyteri & duo Laici

L 1 5 in

(*) Res omnino notatu dignissima! Veteres Hæreticos, qui in aliquo Doctrinæ capite cum modernis Protestantibus consentiebant, in aliis, sicut isti Trevirenses circa Baptismum parvulorum, manifeste errasse.

Sæcul. XII.
A.C. 1123.

in conspectum Brunonis Archiepiscopi deducti fuissent, alter ex Laicis aufugit, alter edito juramento se obstrinxit, quod falsam Doctrinam abjecturus esset; at Presbyterorum alter, nomine Fridericus, eandem audacter coram Archiepiscopo professus est, qui cum ex auctoritate S. Augustini tam Doctrinam de Evcharistia, quam de Baptismo parvulorum explicasset, & Friderici contumaciam frangere non posset, omnes circumstantes conclamare; deponendum esse pervicacem Hæreticum. Sed reus multitudini subito mixtus evasit, & sententia in contumacem absentem prolata est. Alteri Presbytero duo erant nomina, quæ eo consilio assumpserat, ut securius lateret. Is negavit, se unquam illam Hæresim fuisse professum. Tum ipsius accusatoribus affirmantibus, quod aliquando in illorum Hæreticorum conventu medius conspectus fuisset, obtulit se Sacræ Communionis probationem subiturum esse. Ergo Missam cantare & Canonem, ut reliqua omnia, elata voce pronunciare jubetur, & ubi ad Communionem pervenit, Archiepiscopus districtè & publice prohibuit, ne Sacramentum sumeret, si aliquando Corpus & Sanguinem Jesu Christi esse negasset. Ipse Sacramentum sumpsit. Posteaque pœnitentiam anteaactorum testatus & pollicitus se se cuncta

cuncta errata in posterum emendaturum esse dimittitur. Sed ad suos reversus, Sæcul. XII.
A.C. 1123. majore quam prius pervicacia, eandem Hæresim defendit, & non multo post tempore in flagranti adulterio deprehensus, pro suo merito de vita exturbatur.

§. XXXVI.

Guibertus Abbas Nogentiniensis.

Hujusmodi ferme Hæreticos, memineris Lector, Sueffione fuisse captos & crematos, ut refert Guibertus Abbas Nogentiniensis. Is e familia nobili Belvacensi genus ducens, Disciplinæ monasticæ in Abbatia S. Germeri traditus, auditor fuit S. Anselmi, qui tunc in Monasterio Beccensi degens, sæpe ad Guibertum invisebat, ipsum, haud sine delectatione, methodum Sacræ Scripturæ studendi edocens. Anno deinde millesimo centesimo quarto, cum S. Godefridus, Episcopus Ambianensis fuisset electus, Guibertus ei sufficitur in Abbatia Nogentiniensi infra Cuciacum, in Diocæsi Laudunensi, haud procul a confinio Diocæsis Sueffionensis posita, cui Guibertus annis viginti præfuit, studiis literarum, Prædicationi, edendis variis libris, præcipue vero informandis aliis Verbi Divini Præconibus, & refutandis Hæreticis, semper intentus, nunquam desidiosus.

Inter

*Sup. lib. LXVI. §. 29.
de vit. sua. lib. c. 14.
c. 16.
Sup. lib. LXII. §. 50.
lib. LXV. §. 32.
vit. I. c. 18.*